

PATVIRTINTA

Buivydiškių pagrindinės mokyklos
direktoriaus 2016 m. gruodžio 1 d.
įsakymu Nr. V1-106
(Buivydiškių pagrindinės mokyklos
direktoriaus 2017 m. rugsėjo 1 d.
įsakymu Nr. V1-95)

BUIVYDIŠKIŲ PAGRINDINĖS MOKYKLOS MOKINIŲ PAŽANGOS IR PASIEKIMŲ VERTINIMO APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Buivydiškių pagrindinės mokyklos (toliau – Mokykla) Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) parengtas vadovaujantis Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo samprata, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2004 m. vasario 25 d. įsakymu Nr. ISAK-256, Bendrosiomis programomis, Nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programas tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. balandžio 5 d. įsakymu Nr. ISAK-556 (Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. gegužės 8 d. įsakymo Nr. V-766 redakcija), Mokyklos administracijos, mokytojų, mokinių ir tėvų susitarimais.

2. Apraše aptariami vertinimo tikslai, uždaviniai, vertinimo principai ir nuostatos, vertinimo planavimas, vertinimas ugdymo procese ir baigus programą ar jos dalį, vertinimo fiksavimas, vertinimo formos bei tėvų (globėjų, rūpintojų) informavimas mokinių pasiekimų ir pažangos klausimais.

II. VERTINIMO TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

3. Vertinimo tikslas – padėti mokiniui mokytis ir bręsti kaip asmenybei, pateikti informaciją apie mokinio mokymosi patirtį, pasiekimus ir pažangą bei nustatyti mokytojo, mokyklos darbo sėkmę, priimti pagrįstus sprendimus.

4. Vertinimo uždaviniai:

4.1. padėti mokiniui pažinti save, suprasti savo stipriąsias ir silpnąsias puses, įvertinti savo pasiekimų lygmenį, kelti mokymosi tikslus;

4.2. padėti mokytojui išvelgti mokinio mokymosi galimybes, nustatyti problemas ir spragas, diferencijuoti ir individualizuoti darbą, parinkti ugdymo turinį ir metodus;

4.3. suteikti tėvams (globėjams, rūpintojams) informaciją apie vaiko mokymąsi, stiprinti ryšius tarp vaiko, tėvų (globėjų, rūpintojų) ir Mokyklos;

4.4. nusistatyti Mokyklai darbo kokybę, planuoti ugdymo turinį ir procesą, suteikti mokiniams visokeriopą pagalbą.

III. VERTINIMO NUOSTATOS IR PRINCIPAI

5. Vertinimas grindžiamas mokinių amžiaus tarpsniais, psichologiniais ypatumais, individualiais mokinių poreikiais.

6. Vertinama tai, kas buvo numatyta pasiekti ugdymo procese: mokinių žinios, jų taikymas, supratimas, dalyko gebėjimai, įgūdžiai, pastangos, asmeninė pažanga, bendrieji gebėjimai.

7. Vertinama individuali mokinio pažanga (idiografinis vertinimas) – mokinio dabartiniai pasiekimai lyginami su ankstesniais. Vengiama lyginti mokinių pasiekimus tarpusavyje.

8. Vertinimo principai:

8.1. pozityvumas ir konstruktyvumas – vertinama tai, ką mokinys jau išmoko, nurodomos spragos ir padedama jas ištaisyti;

8.2. tikslingumas – vertinimo metodai atitinka mokymosi turinį;

8.3. atvirumas ir skaidrumas – su mokiniais tariamasi dėl (i)vertinimo formų, laiko, aiškūs vertinimo kriterijai;

8.4. objektyvumas – siekiama kuo didesnio vertinimo patikimumo, remiamasi Bendrosiose programose nurodytais mokinių pasiekimų lygių požymiais;

8.5. informatyvumas – vertinimo informacija aiški, išsami, savalaikė;

8.6. aiškumas – vertinimas grindžiamas aiškiais, mokiniams suprantamais ir su jais aptartais kriterijais.

IV. VERTINIMO PLANAVIMAS

9. Planuodamas ugdymo procesą, mokytojas planuoja ir vertinimą, siedamas jį su mokymosi uždaviniais, atsižvelgdamas į mokinių mokymosi patirtį ir galias. Vertinimo būdus, informacijos apie mokinio pažangą ir jų fiksavimą numato ilgalaikiuose planuose ir mokslo metų pradžioje supažindina mokinius su dėstomo dalyko vertinimo principais.

10. Planuodamas naują ugdymosi etapą (temą, skyrių ar kt.) supažindina mokinius su vertinimo kriterijais, nurodo, kokios veiklos ir kokiais būdais bus vertinamos.

V. VERTINIMAS UGDYMO PROCESSE IR BAIGUS PROGRAMĄ AR UGDYMO LAIKOTARPĮ

11. Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimas ugdymo procese susideda iš vertinimo ugdymo procese (mokant ir mokantis) ir vertinimo baigus kurso, modulio, pradinio ar pagrindinio ugdymo programą.

12. Vertinimą ugdymo procese sudaro:

12.1. **Formuojamasis vertinimas** – nuolatinis vertinimas ugdymo proceso metu, kuris padeda nustatyti mokymosi perspektyvą, pastiprinti daromą pažangą, skatina mokinius analizuoti esamus pasiekimus ar mokymosi spragas, sudaro galimybes mokiniams ir mokytojams geranoriškai bendradarbiauti. Formuojamasis vertinimas nesiejamas su pažymiu, jo tikslas – ne kontroliuoti, o padėti mokytis. Mokinio veikla vertinama žodžiu arba raštu, dažniausiai nefiksuojama.

12.2. **Diagnostinis vertinimas** – vertinimas, kuriuo naudojamosi siekiant išsiaiškinti mokinio pasiekimus ir padarytą pažangą baigus temą, kad būtų galima numatyti tolimesnio mokymosi galimybes, suteikti pagalbą įveikiant sunkumus. Tai namų darbų, kontrolinių užduočių, testų ir t.t. rezultatai. Šis vertinimas atliekamas sistemingai. Mokytojas, atsižvelgdamas į vertinimo tikslą, parenka diagnostinio vertinimo metodą (kontrolinis darbas, praktinis darbas, kūrybinis darbas ar kita), užduočių apimtį, atlikimo laiką ir vertinimo informacijos pateikimo formą.

13. Diagnostinis vertinimas per pusmetį atliekamas ne rečiau kaip:

13.1. 2 kartus, jei dalykui mokytis skirta 1 pamoka per savaitę;

- 13.2. 3 kartus, jei dalykui mokyti skirta 2 pamokos per savaitę;
- 13.3. 4 kartus, jei dalykui mokyti skirta 3-4 pamokos per savaitę;
- 13.4. 5 kartus, jei dalykui mokyti skirta 5-6 pamokos per savaitę.

14. Mokykloje taikomas **kaupiamasis vertinimas:**

14.1. Kaupiamasis vertinimas taikomas už aktyvų darbą pamokoje, pasirengimą pamokai – namų darbų atlikimą, visų pamokai reikalingų priemonių turėjimą, lankomumą, papildomus darbus (pranešimų, projektų rengimą, jų pristatymą, darbą grupėje), pagalbą kitiems mokiniams, dalyvavimą Mokykloje organizuojamuose renginiuose, dalykinėse olimpiadose ir konkursuose ir kt. (pagal mokinių ir mokytojų susitarimus).

14.2. Kaupiamieji įvertinimai (pliusai, taškai ir kt.) konvertuojami į pažymius pagal iš anksto numatytą ir su mokiniais aptartą susitarimą.

15. **Apibendrinamasis vertinimas** – tai vertinimas, naudojamas kursą, modulį, baigus programą. Tai metiniai dalyko įvertinimai, pasiekimų patikrinimo, įskaitos rezultatai, kurie fiksuojami pažymiu arba įrašais „įskaityta“, „neįskaityta“, „atleista“.

15. **Pradinių klasių mokinių pažangos ir pasiekimų fiksavimas:**

15.1. Pradinių klasių mokinių pažanga ir pasiekimai pažymiais nevertinami. Informacija apie mokinio pažangą kaupiama elektroniniame dienyne ir mokinių aplankuose. Informacija apie mokymosi rezultatus (kontrolinių, testų ir kitų užduočių atlikimo) mokiniams ir tėvams (globėjams) teikiama trumpais komentarais, lygiai nenurodomi, taip pat nenaudojami pažymių pakaitai (raidės, ženklai, simboliai ir pan.).

15.2. Apibendrinamasis vertinimas atliekamas ugdymo laikotarpio ir pradinio ugdymo programos pabaigoje. Pusmečio mokinių pasiekimai apibendrinami vertinant mokinio per mokykloje nustatytą ugdymo laikotarpį padarytą pažangą, orientuojantis į Bendrojoje programoje aprašytus mokinių pasiekimų lygių požymius ir įrašomi:

15.2.1. elektroniniame dienyne;

15.2.2. mokinių mokymosi pasiekimų apskaitos suvestinės atitinkamose skiltyse įrašomas ugdymo dalykų apibendrintas mokinio pasiekimų lygis (patenkinamas, pagrindinis, aukštesnysis). Mokiniui nepasiekus patenkinamo pasiekimų lygio, įrašoma „nepatenkinamas“. Dorinio ugdymo pasiekimai įrašomi atitinkamose dienyno skiltyse, nurodoma padaryta arba nepadaryta pažanga: „p.p.“ arba „n.p.“;

15.2.3. specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių, ugdomų pagal pradinio ugdymo individualizuotą programą, bei specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokinių padaryta arba nepadaryta pažanga fiksuojama atitinkamose elektroninio dienyno skiltyse įrašant „p.p.“ arba „n.p.“:

15.2.4. mokinio II pusmečio mokymosi pasiekimų įvertinimas laikomas metiniu.

15.2.5. jei pasibaigus ugdymo procesui, mokinio metinis įvertinimas yra nepatenkinamas (t.y. „nepatenkinamas“ arba „neįskaityta“, „nepadarė pažangos“), jam skiriamas papildomas darbas ir papildomo darbo įvertinimas laikomas metiniu;

15.2.6. baigus pradinio ugdymo programą rengiamas pradinio ugdymo programos baigimo pasiekimų ir pažangos vertinimo aprašas, jis perduodamas mokyklai, kurioje mokinsys mokysis pagal pagrindinio ugdymo programą.

16. **Mokinių, ugdomų pagal pagrindinio ugdymo programą pažangos ir pasiekimų fiksavimas:**

16.1. Į mokyklą naujai atvykusių mokinių pasiekimai vieną mėnesį po atvykimo pažymiais nevertinami; išimtis gali būti daroma mokslo metų eigoje atvykusiems mokiniams jų pačių pageidavimu;

16.2. Vertinant mokinių pasiekimus, orientuojamasi į Bendrosiose programose apibrėžtus mokinių pasiekimų lygmenis:

	Pasiekimų lygis	Pažymys	Trumpas apibūdinimas
Patenkinamas įvertinimas	Aukštesnysis	10 (puikiai)	mokinys puikiai žino teoriją, kūrybiškai atlieka sudėtingesnes užduotis, kelia hipotezes, sprendžia problemas, kuriose reikia papildomos informacijos, geba pasinaudoti papildoma literatūra, pateikia originalių pavyzdžių
		9 (labai gerai)	labai gerai žino teoriją, pagrindžia, įrodo faktus, apibendrina, atlieka nesudėtingas kūrybines užduotis, savarankiškai randa informaciją vadovėlyje, žinyne; vertina užduoties atlikimo kokybę, taiko gebėjimus įvairiose situacijose, perteikia žinias ir paaiškina užduoties atlikimą, formuluoja klausimus
	Pagrindinis	8 (gerai)	supranta mokytojo ir vadovėlyje pateikiamą informaciją, kelia klausimus, ieško į juos atsakymų, taiko žinias nesudėtingoms užduotims atlikti, nustato ryšius tarp atskirų temų, taiko gebėjimus praktinio turinio užduotims spręsti
		7 (pakankamai gerai)	supranta esmę, perduoda informaciją, naudodamas terminus, pateikia pavyzdžių, analizuoja, atlieka paprastas užduotis, pagrindžia jų atlikimą, formuluoja paprasčiausius klausimus, geba surasti informaciją informacijos šaltiniuose
		6 (vidutiniškai)	žino pagrindinius teiginius ir procedūras, taiko jas paprastoms užduotims atlikti
	Patenkinamas	5 (patenkinamai)	rodo bendrą supratimą, paaiškina pagrindinius teiginius, pateikia pavyzdžių, atlieka paprasčiausias užduotis
		4 (pakankamai patenkinamai)	apibrėžia, paaiškina savais žodžiais, atlieka paprasčiausias užduotis, atsako į su jomis susijusius klausimus, nustato, atskiria esminius faktus

Nepatenkinamas įvertinimas	Nepatenkinamas	3 (nepatenkinamai)	nors žinios ir fragmentiškos, tačiau su mokytojo pagalba jau atlieka paprasčiausias užduotis, skiria pagrindines sąvokas, išvardija
		2 (blogai)	rodo ir pasako atskirus faktus, bando atlikti užduotis, atsakyti į paprastus klausimus, neatlieka elementarių užduočių
		1 (labai blogai)	dalyko žinių visai neturi, atsisako atsakinėti ir dirbti klasėje, neatlieka užduočių.

16.3. dorinio ugdymo, žmogaus saugos dalykai ir specialiosios medicininės grupės mokinių pasiekimai vertinami „įskaityta“ (patenkinamas įvertinimas) arba „neįskaityta“ (nepatenkinamas įvertinimas);

16.4. parengiamosios medicininės grupės mokiniai kūno kultūros pamokose vertinami pažymiu, bet atleidžiami nuo pratimų, kenkiančių jų sveikatai, fizinis krūvis yra mažinamas;

16.5. mokinių, kurie mokosi dalykų modulių, pasiekimai vertinami ir įskaitomi į atitinkamo dalyko programos vertinimą;

16.6. fiksuojant pusmečio pažymius, skaičiuojamas visų mokinio per pusmetį gautų pažymių aritmetinis vidurkis, taikant apvalinimo taisyklę;

16.7. Jei mokinys per visą pusmetį neatliko visų vertinimo užduočių (pvz., kontrolinių darbų ir kt.) be pateisinamos priežasties, nepademonstravo pasiekimų, numatytų pagrindinio ar vidurinio ugdymo bendrosiose programose, mokinio dalyko pusmečio pasiekimai prilyginami žemiausiam 10 balų sistemos įvertinimui „labai blogai“; jei mokinys neatliko visų vertinimo užduočių dėl svarbių, mokyklos vadovo pateisintų priežasčių (pvz., ligos) – fiksuojamas įrašas „atleista“;

16.8. metinis pažymys – pusmečio pažymių aritmetinis vidurkis, taikant apvalinimo taisyklę (pvz. I pusmečio įvertinimas – 5, II pusmečio – 4, metinis – 5). Dalyko metinis įvertinimas fiksuojamas įrašu „įsk“, jei I ir II pusmečių įvertinimai yra „įsk“ ir „įsk“ arba „įsk“ ir „neįsk“ arba „neįsk“ ir „įsk“. Dalyko metinis įvertinimas fiksuojamas įrašu „neįsk“, jei I ir II pusmečių įvertinimai yra „neįsk“;

16.9. jei mokytojas mano, kad mokinys per II pusmetį padarė didelę pažangą, mokinio II pusmečio įvertinimas gali būti laikomas metiniu;

16.10. Jei mokinys I pusmetį įvertinamas nepatenkinamai arba dėl 16.7 punkte nurodytų priežasčių atleistas, II pusmečio metu jis savarankiškai atsiskaito už I pusmečio programą;

16.11. mokiniui, turinčiam nepatenkinamą metinį įvertinimą, mokytojų teikimu ir Buivydžiškių pagrindinės mokyklos direktoriaus įsakymu skiriami papildomi darbai; dalyko mokytojas, atsižvelgdamas į mokinio tėvų (globėjų, rūpintojų) siūlymus, numato papildomų darbų apimtį, trukmę, konsultavimo formą ir laiką bei atsiskaitymo datą; papildomų darbų įvertinimas laikomas metiniu įvertinimu.

17. Mokiniui laikinai išvykus gydytis ir mokytiis jo išvykimas įforminamas direktoriaus įsakymu:

17.1. mokinys, grįžęs iš sanatorijos ar kitos gydymo įstaigos, klasės vadovui pateikia išrašą apie mokymosi pasiekimus;

17.2. klasės vadovas informuoja dalykų mokytojus apie mokinio pasiekimus išvykus;

17.3. mokytojai pažymių, gautų sanatorijoje ar kitoje gydymo įstaigoje, į dienyne neperkelia;

17.4. pusmečio įvertinimas vedamas iš sanatorijoje ar kitoje gydymo įstaigoje ir Mokykloje gautų pažymių;

17.5. jei mokinys kai kurių dalykų sanatorijoje ar kitoje gydymo įstaigoje nesimokė, dalyko metinis įvertinimas fiksuojamas atsižvelgus į turimus mokymosi pasiekimus Mokykloje.

18. Mokiniui, atvykusiam iš mokyklos, kurioje jo mokymosi pasiekimai buvo apibendrinami baigiantis trimestrai, pusmečių ir metiniai įvertinimai fiksuojami, gavus tos mokyklos pažymą apie mokymosi pasiekimus, kurioje nurodomi šiam mokiniui fiksuoti dalykų įvertinimai baigiantis pusmečiui.

19. Mokinio, kuris mokosi pagal mokytojo parengtą ir specialiujų ugdymosi poreikių mokiniams pritaikytą programą, mokymosi pažanga ir pasiekimai vertinami pagal toje programoje numatytus pasiekimus.

20. Kontroliniai ir kiti atsiskaitomieji darbai:

20.1. **Kontrolinis darbas** – žinių, gebėjimų, įgūdžių parodymas arba mokinio žinias, gebėjimus, įgūdžius patikrinantis ir formaliai vertinamas darbas, kuriam atlikti skiriama ne mažiau kaip 30 minučių.

20.2. mokytojas kontrolinius darbus numato ilgalaikiame plane.

20.3. Apie kontrolinio darbo rašymą pranešama mokiniams žodžiu ir elektroninio dienyno kontrolinių darbų grafike iš anksto – ne vėliau kaip prieš savaitę. Per dieną rašomas ne daugiau kaip vienas kontrolinis darbas. Kontrolinis darbas nerašomas paskutinę pusmečio dieną, pirmąją dieną po mokinių atostogų.

20.4. Kontrolinių darbų įvertinimai paskelbiami ir darbai gražinami ne vėliau kaip po dviejų savaitių nuo parašymo dienos. Pamokoje atliekama kontrolinio darbo analizė. Jei daugiau kaip 50 % mokinių gavo neigiamus įvertinimus, mokytojas analizuoja gautų neigiamų pažymių priežastis ir nusprendžia dėl tolesnio atsiskaitymo.

20.5. Kontrolinio darbo be pateisinamos priežasties nerašęs mokinys privalo atsiskaityti ne vėliau kaip per dvi savaites nuo darbo rašymo dienos. Mokiniui neatsiskaičius, į dienyną įrašomas 1 balas. Jei mokinys nebuvo mokykloje kontrolinio darbo rašymo metu dėl ligos ar kitų svarbių pateisinamų priežasčių, atsiskaityti jis privalo ne vėliau kaip per dvi savaites nuo grįžimo į mokyklą dienos, atsiskaitymą suderinęs su mokytoju. Už atsiskaitytą kontrolinį darbą pažymys įrašomas tą dieną, kai mokinys atsiskaito, įrašant pažymio komentarą.

20.6. **Apklausa žodžiu/raštu** – apie trukmę sprendžia mokytojas. Darbai gražinami ne vėliau kaip po savaitės nuo parašymo dienos. Apklausa įvertinimas nebūtinai įrašomas į dienyną, jis gali būti kaupiamas. Apie apklausą mokiniams iš anksto pranešti nebūtinai.

20.7. **Savarankiškas darbas** – trukmė pamokoje neribojama. Mokytojas tikrina, kaip mokinys geba pritaikyti įgytas žinias. Patikrinimas gali vykti pasirinktinai, tikrinami ne visų mokinių darbai. Apie savarankiško darbo rašymą iš anksto informuoti nebūtinai. Darbai gražinami ne vėliau kaip po savaitės nuo parašymo dienos. Savarankiško darbo įvertinimas nebūtinai įrašomas į dienyną, jis gali būti kaupiamas.

20.8. **Laboratoriniai ir praktikos darbai** – mokytojas tikrina kaip mokiniai gali pritaikyti teorines žinias praktikoje. Apie laboratorinį darbą mokiniai informuojami iš anksto. Mokinys neatvykęs į laboratorinį darbą, atsiskaityti neprivalo. Įvertinimai paskelbiami ne vėliau kaip po savaitės nuo parašymo dienos, įrašomi į dienyną. Laboratorinio ar praktinio darbo įvertinimas nebūtinai rašomas į dienyną, jis gali būti kaupiamas.

21. **Grupinis darbas** vertinamas pagal iš anksto numatytus ir su mokiniais aptartus vertinimo kriterijus. Grupių nariai visi gali gauti tokį patį arba skirtingus pažymius, atsižvelgiant į numatytus ugdymo tikslus. Dirbdami grupėse mokiniai skatinami būti aktyvūs paskiriant grupei

tam tikrą balų skaičių, kurį mokiniai turi išsidalyti patys, atsižvelgdami į kiekvieno grupės nario indėlį. Įvertinimas gali būti įrašomas į dienyną arba būti kaupiamas.

22. Diagnostiniai kontroliniai darbai:

22.1. 4-os klasės mokiniai mokslo metų pabaigoje rašo lietuvių kalbos ir matematikos, 8-os klasės mokiniai rašo lietuvių kalbos, užsienio kalbos, matematikos, socialinių ir gamtos mokslų;

22.2. pagrindinio ugdymo programos baigiamosios klasės mokiniams vykdomi lietuvių kalbos ir matematikos pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo bandomieji darbai.

VI. MOKINIŲ ĮSIVERTINIMAS

23. Įsivertinimas papildo mokytojų vertinimą, bet jo nekeičia. Mokiniai mokomi save vertinti kuo objektyviau, todėl siekiama:

23.1. sudaryti sąlygas mokiniui pažinti savo silpnąsias ir stipriąsias puses, teisingai ir adekvačiai vertinti savo gabumus ir galimybes;

23.2. skatinti mokinius aktyviau dalyvauti ugdymo procese, teikti pasiūlymus, priimti atsakomybę už savo ugdymo(si) rezultatus.

24. Mokiniai įsivertina save pamokos pabaigoje, baigę temą (ciklą), paskutinę pusmečio (mokslo metų) pamoką: įsivertinimo technikas ir būdus mokytojai aptaria metodinių grupių pasitarimuose.

25. Per paskutinę pusmečio (mokslo metų) dalyko pamoką mokiniai analizuoja mokymąsi, padarytą pažangą, su mokytoju aptaria sėkmes ir nesėkmes, planuoja tolesnį mokymą(si).

26. Mokytojai apibendrina informaciją apie mokinio, grupės ar klasės pasiekimus bei padarytą pažangą, jei reikalinga, koreguoja ugdymo planus.

VII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

27. Visi Buivydiškių pagrindinės mokyklos mokytojai su supažindinami su šiuo Aprašu. Aprašas skelbiamas mokyklos internetinėje svetainėje.

28. Klasių vadovai su šiuo Aprašu supažindina vadovaujamos klasės mokinius ir jų tėvus.
